

Eindrapportage project Integraal ambulante spoedhulpteam IJsselland

Aan : RSJ IJsselland - Lidi Kievit
Van : Trias jeugdhulp (Nick Elshof, projectleider) Ambiq, Pactum en Vitree
Datum : 17 februari 2022
Betreft : Afronding pilot Integraal ambulante spoedhulpteam

1. Inleiding

Het project Integraal ambulante spoedhulpteam is met de voorbereidingen gestart in april 2020. Het wordt uitgevoerd door Ambiq, Pactum, Trias jeugdhulp en Vitree. Inmiddels heet het team 'Spoedhulp IJsselland' en is het op 1 september 2020 gestart met de 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid. De duur van de pilot is verlengd tot 31 december 2021. Dit rapport bevat de eindevaluatie van de pilot.

2. Resultaten projectdoelen

Hieronder vindt u aan de hand van de doelen uit het projectplan de resultaten van de pilot, aangevuld met enkele voorbeelden vanuit de praktijk.

Inzet crisis aanbod

De pilot richt zich op afname van het aantal crisisbedden door inzet van spoedhulp IJsselland (ook buiten kantoor tijden). Onder de crisisbedden valt het aanbod 'Crisis verblijf' en het aanbod 'Crisispleegzorg'. Bij het aanbod 'Crisis verblijf' staat het crisisbed op een locatie van de zorgaanbieder. Dit kost € 321 per etmaal in 2021. Bij Crisispleegzorg verblijft een jeugdige in een crisispleeggezin met intensieve begeleiding van de pleegzorgbegeleider. De kosten hiervan liggen op € 113 per etmaal (toewijzing 3 maanden). Omdat de pilot zich richtte op beschikbaarheid van spoedhulp buiten kantoor tijd en crisispleegzorg dan niet inzetbaar is, hebben we dit in de kostenbesparing niet meegenomen.

We vergelijken in onderstaande tabel het gebruik van crisisbedden in de periode januari 2018 t/m augustus 2020 met de pilotperiode van september 2020 t/m december 2021. De perioden kennen een verschillende duur in maanden. Daarom is een 'gemiddeld aantal per maand' opgenomen in de tabel om een vergelijking mogelijk te maken.

Tabel 1: overzicht crisis aanbod

Crisis aanbod	Januari 2018 t/m september 2020		Oktober 2020 t/m december 2021	
	Gemiddeld per maand	Gemiddelde duur	Gemiddeld per maand	Gemiddelde duur
Crisisverblijf	5,5	42	4,8	58
Crisispleegzorg	4,4	70	2,7	68
Ambulante spoedhulp	13,8	29	13	31

Duiding tabel

- Het gemiddelde aantal bedden voor crisis verblijf is afgenomen met 0,7 per maand. Dit betekent dat er 10,5 bedden minder zijn ingezet in de pilotperiode. Daarentegen laat de gemiddelde duur van deze crisisbedden een forse stijging zien van 16 dagen. Een mogelijke verklaring voor de stijging is het ontbreken van een passende vervolgplek. Dit vergt nader onderzoek.

- Het gemiddelde aantal crisispleegzorg bedden is in lijn met de tussenrapportage afgenomen met 1,7 per maand. Dit betekent dat er voor de pilotperiode ongeveer 25,5 minder crisispleegzorg is ingezet. De gemiddelde duur laat een kleine afname van 2 dagen zien.
- Het aantal keer dat gebruik is gemaakt van ambulante spoedhulp neemt verrassend genoeg licht af met 0,8 per maand. Dit zijn ongeveer 12 trajecten ambulante spoedhulp minder in de looptijd van de pilot. Een mogelijke verklaring is het strakker sturen door gemeenten op het oppakken van de crisis als er al een jeugdhulpaanbieder betrokken is.

Hieronder vindt u op elke doelstelling uit het projectplan een toelichting.

Doel 1. 10% minder gebruik maken van crisisbedden (ongeveer 15 casussen) per jaar

De doelstelling 'minder gebruik van crisisbedden (15 casussen per jaar)' is ruimschoots behaald: Van de 90 keer dat er spoedhulp buiten kantoortijden is ingezet, is er 60 keer crisisverblijf voorkomen. Het gebruik van crisis verblijf is afgenomen met 0,7 bedden per maand. Daarnaast is het gebruik van crisispleegzorg afgenomen. Dit is een sterke afname van 1,7 bed per maand gemiddeld. Het lijkt aannemelijk dat de toenemende bekendheid en inzet van ambulante Spoedhulp en het uitgangspunt 'eerst ambulante' aan deze daling heeft bijgedragen. Ook de corona pandemie en daarmee het lagere aantal beschikbare crisis pleeggezinnen kan bijdragen aan deze daling.

Afgeven machtiging uithuisplaatsing

De coördinator van het Spoedhulp IJsselland heeft gesprekken gevoerd met het team raadsonderzoekers en vier kinderrechters. Allen onderschrijven de visie om eerst ambulante inzet te plagen alvorens over te gaan tot een uithuisplaatsing. Zij gaan dit meenemen in de weging voordat machtiging wordt uitgesproken. Dit zal bijdragen aan een verdere afname van gebruik van een crisisbed.

Doel 2. De jeugdige/het gezin krijgt snel de juiste hulp en zorg, en kan zo snel mogelijk zelfstandig verder

Een belangrijk onderdeel van de pilot is de beschikbaarheid van de ambulante spoedhulpwerker buiten kantoortijden. Dit moet ervoor zorgen dat de jeugdige en het gezin snel de juiste hulp krijgt.

Inzet binnen en buiten kantoortijden

Uit de cijfers blijkt dat Spoedhulp IJsselland gedurende de pilot 94 keer buiten kantoortijden is gebeld. Uit registratie blijkt dat maar liefst 60 keer een uithuisplaatsing is voorkomen. Binnen kantoortijd is niet bijgehouden hoe vaak een uithuisplaatsing is voorkomen door Spoedhulp IJsselland. Deze situatie is namelijk niet anders dan de situatie voor de pilot.

In de tussenevaluatie kwam naar voren dat maar liefst 32% van de spoedhulp trajecten werd gestart buiten kantoortijden. Uit de cijfers over de gehele pilot blijken in totaal 60 trajecten gestart te zijn buiten kantoortijden. Dat is 30% van het totaal. In de tussenevaluatie werd gesproken over een verschuiving. Dit is een logisch gevolg van het beschikbaar stellen van spoedhulp buiten kantoortijden.

Doel 3. Betere beschikbaarheid door schaalgrootte

De beschikbaarheid van spoedhulp lijkt door het samenvoegen van de vier organisaties in één team niet direct te zijn toegenomen. Het draaien van bereikbaarheidsdiensten is een extra belasting voor de werkers in Spoedhulp IJsselland. Dit heeft gezorgd voor uitstroom van spoedhulpwerkers. Daarbij maakt krapte op de arbeidsmarkt het vinden van nieuwe spoedhulpwerkers lastig. Daarom worden op dit moment collega's binnen de vier organisaties opgeleid tot spoedhulpwerker.

Doel 4. Vanuit de jeugdhulp, lvb en GGZ worden de krachten gebundeld (intersectoraal).

Professionals van Jeugdhulp en LVB werken samen in één team Spoedhulp IJsselland. Er is regelmatig onderling contact om gebruik te maken van elkaars expertise en gezamenlijke intervisie. Onderstaand voorbeeld laat de kracht van het werken vanuit één team zien.

Er was bij het gezin sprake van forse verwaarlozing van een kindje van 2 jaar oud en een pasgeboren baby. In deze casus was sprake van LVB problematiek. De ambulante spoedhulpwerker van een jeugdhulp organisatie heeft twee keer een collega van LVB meegenomen naar het gezin om het gedrag van ouders beter te kunnen duiden en meer aansluiting te vinden. Hierdoor is een uithuisplaatsing voorkomen.

Ook is er verbinding gelegd met de GGZ, al blijft de GGZ organisatorisch een eigen crisisdienst met eigen crisisroute houden. De verbinding en samenwerking is verstevigd. Dit leest u in het onderstaande doel. Komend jaar wordt een vervolg gegeven aan intersectorale spoedhulp.

Doel 5. Er is een verbinding gelegd met de GGZ voor aanvullende expertise op het team.

In de eerste fase van het project heeft er verkenning plaatsgevonden van de samenwerking met de GGZ. Er zijn diverse gesprekken geweest met de GGZ. Dit betreft de organisaties Dimence, Accare en Karakter. Er heeft een kennismaking tussen een kinder- en jeugdpsychiater van Karakter en het Spoedhulpteam IJsselland plaatsgevonden.

Er vindt een uitwisseling plaats met de hierboven genoemde GGZ organisaties over de werkwijze bij crisis. Men weet elkaar hierdoor beter te vinden en de lijnen zijn korter.

Vervolgens zijn er werkafspraken gemaakt met deze organisaties:

- Wanneer het passend is in een casus, kan er contact opgenomen worden met de daarbij passende GGZ-organisatie, zodat een sociaal psychiatrisch verpleegkundige mee kan naar een gezin gedurende de spoedhulptraject.
- Daarnaast verzorgt de GGZ een deel van de deskundigheidsbevordering het Spoedhulpteam over verschillende thema's.

Op deze wijze wordt door samenwerking en scholing de aanvullende expertise op het Spoedhulpteam vormgegeven.

Doel 6. Kennisniveau van de Spoedhulpwerkers wordt hoog gehouden door deskundigheidsbevordering en kennisdeling (intervisie en werkbegeleiding).

De collega's van de verschillende organisaties vormen één team Spoedhulp IJsselland. Tijdens intervisie wordt kennis en expertise uitgewisseld. Het team wordt daarbij ondersteund door een gedragswetenschapper van één van de vier organisaties. Deze ondersteuning rouleert gedurende het jaar. Elke gedragswetenschapper voegt eigen ervaring en expertise toe aan het team. Daarbij is de afwisselende casuïstiek ook leerzaam voor de gedragswetenschappers.

De werkbegeleiding vindt plaats in de eigen organisatie. Dit is één op één coaching tussen spoedhulpwerker en gedragswetenschapper. Het gaat over het eigen functioneren aan de hand van lopende casussen.

Doel 7. 24/7 beschikbaarheid van ambulante spoedhulp in IJsselland.

Het is gelukt om 24 uur per dag een ambulant spoedhulpwerker zowel bereikbaar als beschikbaar te hebben. Op dit moment staat één ambulant spoedhulpwerker paraat. In theorie kan het voorkomen dat zich buiten kantoor tijd op hetzelfde moment meerdere crisissen aandienen. In het geval dat deze situatie zich zou voordoen is de ambulant spoedhulpwerker bereikbaar en kan telefonisch de eerste acties uitzetten. Daarmee is de 24/7 beschikbaarheid in passende mate geborgd. Meerdere crisissen buiten kantoor tijden heeft tijdens de gehele pilot niet plaatsgevonden.

Veilig Thuis

Het is effectief om meteen samen naar een gezin te gaan waar een crisis is ontstaan. Op deze manier is het gezin meteen in beeld bij beide organisaties. Een kind / jongere kan veel vaker thuis blijven wonen omdat de hulp meteen opgestart wordt en er afspraken gemaakt worden rondom de veiligheid. De manier waarop Spoedhulp IJsselland aansluit bij een gezin werkt goed in de complexe situaties waar we in aan het werk zijn.

Doel 8. Er kan flexibel gereageerd worden op de zorgvraag die fluctueert.

Door de samenwerking met vier organisaties is een dubbele flexschil om Spoedhulp IJsselland gecreëerd. De ambulante spoedhulpwerkers werken voor een deel van hun contracturen in Spoedhulp IJsselland. Dit is de basis. Dit zorgt voor een grotere poule van ambulante spoedhulpwerkers die de bereikbaarheidsdienst draaien en dit maakt het team minder kwetsbaar bij uitval van collega's of drukke perioden. De eerste flexschil wordt gevormd door de overige contracturen van de ambulante spoedhulpwerkers. Het grote voordeel hiervan is dat zij bekend zijn met de werkwijze, processen en afspraken binnen spoedhulp IJsselland. De tweede flexibele schil bestaat uit collega's van de deelnemende organisaties die niet in Spoedhulp IJsselland zitten. Dit concept bleek in de tussenevaluatie kwetsbaar. Als het in de regio IJsselland druk is, dan is dit vanwege vakanties of andere invloeden ook in andere regio's het geval. Daarom heeft spoedhulp IJsselland naar andere oplossingen gezocht. Er is een flex contract met een zzp'er afgesloten en er zijn collega's gepeild die in het verleden spoedhulp zaken hebben gedraaid.

3. Kosten en opbrengsten pilot

De kosten voor deze eerste fase van Spoedhulp IJsselland bestaan uit:

- Bijeenkomsten projectteam 2020: € 4.560
- Coördinator: € 41.558
- Bereikbaarheid sept-dec 2020: € 10.000
- **Subtotaal 2020 € 56.118**
- Coördinator 2021 € 32.519
- Bereikbaarheid 2021: 30.858
- **Subtotaal 2021 € 63.377**

Totale kosten van de pilot = € 119.495

Begroot budget voor 2020: € 64.000. Hier is het project binnen gebleven. Dit betekent dat het project in 2020 binnen begroting is gebleven. Voor de verlenging van de bereikbaarheidsdienst is € 30.858 beschikbaar gesteld. Er zijn ook middelen beschikbaar gesteld voor de inzet van de coördinator. Voor 468 uren met totaal bedrag van € 42.363. Hiervan is € 32.519 euro ingezet.

Kostenbesparing € 577.405

Kostenbesparing spoedhulp vs crisis verblijf

Zoals eerder aangegeven heeft de inzet van Spoedhulp IJsselland buiten kantoortijden 60 uithuisplaatsingen voorkomen. Om een inschatting te maken is een vergelijking gemaakt tussen de kosten van een ambulante spoedhulptraject (€ 4.098 per traject) en het aanbod crisis verblijf (€ 18.618, uitgaande van 58 dagen á € 321 per etmaal). Er is in het kostenoverzicht in de afbeelding uitgegaan van crisis verblijf omdat crisispleegzorg (nog) niet buiten kantoortijden bereikbaar is. Op basis van crisis verblijf (á 58 dagen) is de kostenbesparing € 871.200.

Kostenoverzicht

(60 casussen / 58 dagen / tarieven 2021)

Crisis verblijf:	€ 1.117.080
of	
Ambulante spoedhulp:	€ 245.880

Besparing:	€ 871.200

In deze berekening is de besparing door de afname van het aantal trajecten ambulante spoedhulp gedurende de pilot (12 trajecten a €4.098 = € 49.176) niet meegenomen. Het is namelijk onduidelijk of deze afname toe te schrijven is aan de bereikbaarheid buiten kantoortijden van een spoedhulpwerker of het strakker sturen op het handelen van de reeds betrokken zorgaanbieder.

Kostenbesparing spoedhulp vs crisispleegzorg

Uit de cijfers blijkt eveneens een afname van het aantal keer dat crisispleegzorg is ingezet. Het tarief van crisispleegzorg is € 113 per etmaal. Afname van inzet met gemiddeld 1.7 per maand. Omgerekend naar de duur van de pilot is dit 25,5 trajecten met een gemiddelde doorlooptijd van 68 dagen. Dit levert dit een besparing op van € 195.942.

Kosten toename door toename verblijfsduur

De gemiddelde toename van verblijfsduur is 16 dagen per crisis. Uitgaande van de looptijd van de pilot a 15 maanden á 4,8 crisissenbedden/maand (toename 16 dagen x € 321), is dit een kosten toename van € 369.792.

Het is lastig inschatten wat de reden voor de toename van de gemiddelde verblijfsduur is. Door inzet van ambulante spoedhulp in combinatie met crisis verblijf is de verwachting dat verblijfsduur kan worden teruggebracht. Dit is nog niet zichtbaar in de resultaten van deze pilot.

Totaal kostenbesparing

Op basis van afname gebruik crisispleegzorg en voorkoming uithuisplaatsing is de geschatte besparing € 1.067.142. Deze besparing minus de projectkosten (€ 119.945) en de kostentoeename verblijfsduur (€ 369.792) geeft een totale geschatte besparing van € 577.405.

En de belangrijkste winst is niet in euro's uit te drukken. Namelijk ons doel dat in de regio kinderen 'zo thuis mogelijk' kunnen opgroeien en dat blijkt in deze pilot zeker gehaald te zijn!

4. Doorontwikkeling 2022 en verder

Raamovereenkomst crisis

Inmiddels ligt er een nieuwe raamovereenkomst voor crisis in de regio IJsselland. Door de goede resultaten in de tussenevaluatie is Spoedhulp IJsselland een belangrijk onderdeel van dit contract. In dit contract is eveneens een aantal uren coördinatorschap opgenomen om de doorontwikkeling voort te zetten.

Crisisbedden

In de tussenevaluatie stond de aanbeveling om een crisisbed via Spoedhulp IJsselland te laten lopen. Spoedhulp IJsselland had al het overzicht van de crisis verblijf. Vanaf maart 2022 is ook crisispleegzorg gekoppeld aan Spoedhulp IJsselland. Crisis pleegzorg is tegenwoordig te bereiken via hetzelfde telefoonnummer. Deze aanbeveling wordt opgepakt in het project integrale werkwijze crisis die inmiddels is gestart.

Integrale werkwijze crisis

Vanuit een project wordt komend jaar verder gewerkt aan het vervlechten van crisishulp van jeugd- en opvoedhulp, LVB en GGZ. Deze aanbeveling uit de tussenrapportage wordt opgepakt in 2022.

Monitoring cliënttevredenheid

Het uitvragen van cliënttevredenheid wordt opgepakt als onderdeel van de outcome criteria. Dit was eveneens een aanbeveling uit de tussenevaluatie. Eind 2021 is de uitvraag gestandaardiseerd ingericht en om die reden is het niet mogelijk om die resultaten al te laten zien in deze rapportage.

Hoe werkt spoedhulp?

24/7
Bereikbaar & Beschikbaar

crisis is een kans!

Ambulante crisisinterventie eerst!

Direct verlichting en hulp op maat!

ZO THUIS mogelijk

samen op de bank in gesprek

met Veilig Thuis en de spoedhulpwerker meteen kijken naar veiligheid & advies

er zijn en doen wat nodig is!

crisis 2 uur spoedhulp 24 uur

Zo veilig mogelijk verder

en nu al **60x** uithuisplaatsingen voorkomen!

Pilot spoedhulp IJsselland

in samenwerking met

Regionaal Servicecentrum IJsselland

trias jeugdhulp

ambiq

vitrine

pactum

Vanuit het transformatiefonds

Behaald resultaat

we zijn in totaal 60 keer opgetrommeld buiten kantoortijd

60x

Uithuisplaatsing VOORKOMEN

Door inzet in avond- & weekenduren

Toekomstige doel: Integrale spoedhulp IJsselland

invlechten, verbinden & doorontwikkelen

Spoedhulp

Crisis pleegzorg

GGZ

Wat levert spoedhulp op?

Hoeraaa! Ontschotten

KRAK!

Verbinden expertise

ambiq

trias jeugdhulp

vitrine

pactum

Door inzet in avond- & weekenduren

Win!

Win!

Win!

Kennis

ervaring

integraal